

Justitiedepartementet

Enheten för processrätt och domstolsfrågor

Rådets möte (Rättsliga och Inrikes frågor) den 7-8 juni 2012 i Luxemburg

Dagordningspunkt 14

Rubrik: Revidering av Bryssel I-förordningen

Dokument: Det har ännu inte presenterats något dokument för behandlingen i rådet.

Tidigare dokument: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (omarbetning): KOM(2010)748

Fakta-PM Justitiedepartementet 2010/11:FPM68

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden: 2011-02-18 och 2011-12-09

Tidigare behandlad vid överläggning med eller information till riksdagsutskott: Civilutskottet 2011-03-03 och 2011-11-24

Bakgrund

Kommissionen lade i december 2010 fram ett förslag till revidering av Bryssel I-förordningen, som reglerar domstols behörighet samt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Förslaget syftar till att underlätta handläggningen av gränsöverskridande tvister och att förbättra den fria rörligheten av domar och andra domstolsavgöranden i EU. Förslaget har sedan dess förhandlats på tjänstemannanivå i rådet.

I december 2011 beslutade rådet om politiska riktlinjer i fråga om erkännande och verkställighet av domar respektive officiella handlingar

och processförlikningar. Den viktigaste frågan i riktlinjerna var avskaffandet av det s.k. exekvaturförfarandet, som innebär att verkställighet av ett avgörande meddelat i en annan medlemsstat måste föregås av ett domstolsbeslut varigenom avgörandet förklaras verkställbart. Riktlinjerna innebär också att de rättssäkerhetsgarantier som tidigare fanns inom ramen för exekvaturförfarandet framöver ska kunna göras gällande i verkställighetsförfarandet.

På rådets informella möte i januari i år beslutades att arbetet tills vidare skulle bedrivas utifrån förutsättningen att inte utvidga förordningens tillämpningsområde i förhållande till svarande med hemvist i tredjeland.

Arbetet har under det danska ordförandeskapet fortsatt med hög intensitet i rådsarbetsgrupp och förslaget behandlas nu i rådet för ett beslut om allmän inriktning gällande förordningstexten (alltså exklusive flertalet beaktandesatser och bilagor).

Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen har som rättslig grund angett artikel 81(2) a, c och e i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt (FEUF) som behandlar förutsättningarna för rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande följder.

Förordningen ska antas i enlighet med *ordinarie lagstiftningsförfarande*, vilket innebär att Europaparlamentet och rådet gemensamt på förslag av kommissionen antar direktivet. Beslut fattas i rådet med kvalificerad majoritet.

Svensk ståndpunkt

Sverige instämmer i förslagets övergripande målsättning att handläggningen av gränsöverskridande tvister och att den fria rörligheten gällande domar i EU bör förbättras. Sverige har därför under förhandlingarna kunnat välkomna ett avskaffande av kravet på verkställbarhetsförklaring.

En särskilt angelägen fråga som Sverige har bevakat i förhandlingarna har varit att ändringarna i förordningen inte försvårar möjligheterna att upprätthålla de skilda lösningar för regleringen av tryck- och yttrandefriheten som finns i medlemsstaterna. Sverige kan konstatera att denna fråga har fått en tillfredsställande lösning.

När det sedan gäller en utvidgning av förordningens behörighetsbestämmelser till att omfatta även den som har hemvist i tredjeland, finns det vissa fördelar med ett sådant förslag; bl.a skulle det

öka förutsebarheten för privatpersoner och företag. En sådan utvidgning är dock inte oproblematisk och det har funnits ett starkt motstånd bland många medlemsstater. Sverige kan mot denna bakgrund godta det kompromissförslag som har förts fram och som innebär att en utvidgning endast kommer att avse situationer när en konsument eller arbetstagare vill väcka talan mot en näringsidkare eller arbetsgivare i tredjeland.

Skiljeförfaranden är undantagna från förordningens tillämpningsområde. Det har funnits skilda meningar mellan medlemsstaterna om var gränserna för undantaget ska dras och någon slutlig lösning i frågan har ännu inte kunnat nås. För Sverige är det viktigt att frågor om det finns ett giltigt skiljeavtal mellan parterna kan prövas av domstol enligt förordningen och att domar som meddelats efter att en domstol ogillat en invändning om att det finns skiljeavtal ska kunna erkännas eller verkställas i andra medlemsstater.

Förslaget innebär att skyddet för avtal om val av domstol (s.k. prorogationsavtal) förstärks. Sverige ställer sig bakom förslaget.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet antog år 2010 en resolution inför det då förestående förslaget från kommissionen om en revidering av förordningen. Europaparlamentet har dock ännu inte avgett något formellt yttrande över förslaget.

Förslaget

Förslagets syfte är att underlätta handläggningen av gränsöverskridande tvister och att förbättra den fria rörligheten av domar och andra domstolsavgöranden i EU. I förslaget avskaffas det s.k. exekvaturförfarandet, som innebär att verkställighet av ett domstolsavgörande meddelat i en annan medlemsstat måste föregås av ett domstolsbeslut varigenom avgörandet förklaras verkställbart.

För övriga frågor som omfattas av förslaget, se den svenska ståndpunkten.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Bryssel I-förordningen är direkt tillämplig i Sverige. Ändringar i förordningen påverkar därmed svensk rätt.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella ekonomiska konsekvenser till följd av förslaget bedöms kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar såväl nationellt som avseende EU-budgeten.

Övrigt

-